

Ֆիրաններով և երկու եղջերով կենդանի մ'երեցաւ և փորձեց զիս բռնելու Ետքաշուցայ, և խոռոչին եղելը վազեցի - այն ատեն վրաս աւագի այնպիսի տարափ մը թափեց՝ որ զիս կուրցուց, և կարծեն թէ նորէն վար տարաւ, Սակայն, ջանալով բոլոր ուժովս, իրմէ հեռացայ, և անդադար վազեցի ինչուան որ բաւական հեռացայ: Յետոյ իմացայ որ անիկա մրջնառիծի մը խռովն է եղեր, մեզի սոսկավի թշնամի, որ չհաւասարելով մեզի արագութեամբ, այս խորասանմի զիւտը կը գործածէ, իր շփոթած որաց բռնելու համար:

Ասիկա ինձի հանդիպած վասնգներէն վերջինն եղաւ: Մեծ ուրախութեամբ երեկ իրիկուն իմ ծննեական գեղս հասայ, ուր կ'ուղեմ կենալ զոհ ասէկ ետեւ, Զեմզիտեր թէ որչափ օգուտ քաղեցի իմ ճամփորդութենէս, բայց հարկաւոր հետեանք մը հանեցի անէկ:

— Ո՞րն է ատիկա, հարցուց ընկերը:

— Ինչպէս որ գիտես, մեր ընդհանուր կարծիքն է թէ ամեն բան այս աշխարհիս վրայ մեր պիտոյցից համար եղած է: Արդ ես տեսայ այնպիսի ընդարձակ երկիրներ՝ որ ամեննեխն մեր բնակութեանը յարմար չէին, որոնց մէջ կը բնակէին մեզմէ այնչափ մեծ և զօրաւոր կենդանիներ, որ չեմ կրնար չհամագուիլ թէ Մտեղծօվն այնշափ նկատած ըլլայ զանոնք որբան զմեղ, աշխարհս ստեղծելու ասեն:

— Կը խոստովանմի թէ ասիկա բաւական հաւանական կ'երեւայ, բայց գունքեղի պահէ կարծիք:

— Ինչո՞ւ:

— Դու գիտես որ մենք մրջիւնքս սնափառ ցեղ մ'ենք, և մեծ համարմանք ունինք մեր իմաստութեան հնութեանը վրայ: Հիմա ասիկա յանդիմանութիւն պիտի ըլլայ մեզի մեր աշքին առջև մեր կարեռութիւնը պատիկիցնել տալով:

— Բայց խարսին ալ իմաստութիւն չ:

— Ազէկ: գու ինչպէս որ կը մտածես՝ այնպէս ըրէ: Հիմկու հիմա մնաս բարով, և չնորդհակալ եմ ինձի առւած աեղեկութեանցգ:

— Մնաս բարով, վաղը նորէն կը տեսնըւիք:

Այդ բարձրահասատկ, գոռող ու խրոխտածե թոշունն զոր կը տեսնաս, ու ընթերցող, կանգուն ոտից վրայ, երկայն սրունքներով, կենդանի տչերբով, արծուենման կտուցով և հերաց երկայն փունջով մը՝ որ կ'իջնայ զիլիէն վար պարանցին վրայ, օձակալ ժողովնն է, ու ըստ պատկերն արգէն առանձինն ներկայացուցինք մեր նախընթաց Պրակին մէջ: Սա յափշտակիչու գիշատիչ թըռչնոց կարգէնն է, որ կարծես մտադիր աշօք կը սպասէ իր որսին:

Բայց մեր ուշադրութիւնն աւելի ծառին քով կեցած միւս թունոյն դարձնենք, որ գուցէ անձանօթ է բաղմաց, և կոչի Մարապու (Marabout): Այս թունոյն սովորութիւն ունի շատ անգամ այդ ձեռվ կենալու՝ որով նկարուած է ի պատկերի թուի թէ ուշի ուշով ծանր առարկութիւն կամ դաղստինիք մը լուծելու զբաղած է, նման եւկիդեսյա: Մարապուն բնութեամբ մակեր կամ որդակեր է, զօրաւոր ու երկայն կտուց մ'ունի, գլուխն՝ ինչպէս նաև սրունքներն լերկ են ու ճանկաւոր. զիլիէն սկսեալ մինչեւ տասն ծայրը թիկանց փետուրքը սեագոյն, խակ կրծոցը վերէն՝ ի վայր սպիտակ են: Այսպիին տեսքն տգեղ է և ահարկու. առուտն՝ որ թանոց զիլաւոր զարդն է, ասոր վրայ ընդհակառակն անզարդութիւնն և արձեսութիւն կը պատճառէ իր կարծութեամբ:

Այս երկու թունոց ալ հայրենիքն Ափրիկէն է. յեւրոպա և ուրիշ կողմեր գուն ուրեք կը տեսնուին. իսկ ասոնք որ կը տեսնանք՝ Գոլմինից կենդանաբանական պարտիզին կը վերաբերին, որ եւրոպական ուրիշ պարակզաց հաւասար ճոխ ու հարուստ է ազդի ազդի օտար կենդանեք:

